Raad van de Europese Unie

Brussel, 19 november 2026
(OR. en)

16067/26

Interinstitutioneel dossier:
2026/0351 (NLE)

AELE 102
CH 33
MI 1230

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	16 november 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2026) 611 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD tot bepaling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen met betrekking tot de vaststelling van het reglement van orde van het gezamenlijk comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan programma's van de Unie

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 611 final.

Bijlage: COM(2026) 611 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.11.2026
COM(2026) 611 final

2026/0351 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot bepaling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen met betrekking tot de vaststelling van het reglement van orde van het gezamenlijk comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan programma's van de Unie

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot bepaling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen met betrekking tot de vaststelling van het reglement van orde van het gezamenlijk comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan programma's van de Unie (hierna "de overeenkomst" genoemd)[1].

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. De overeenkomst

De overeenkomst maakt deel uit van een breed pakket overeenkomsten waarover in 2024 is onderhandeld om de betrekkingen tussen de EU en Zwitserland te consolideren, te verdiepen en uit te breiden. De overeenkomst zelf is op 10 november 2025 ondertekend en wordt met ingang van 1 januari 2025 voorlopig toegepast om een vroegtijdige deelname van Zwitserse entiteiten aan programma's van de Unie mogelijk te maken.

De overeenkomst biedt een kader voor de deelname van Zwitserland aan de programma's van de Unie die openstaan voor associatie van derde landen. In de overeenkomst worden de financiële voorwaarden vastgesteld waaronder Zwitserland zal bijdragen aan de begroting van de programma's van de Unie. Ook wordt de deelname van Zwitserse vertegenwoordigers aan de governancestructuren van de verschillende programma's van de Unie verduidelijkt. Voor zover daarin in de respectieve basishandelingen is voorzien, vereist de overeenkomst dat EU-entiteiten op basis van wederkerigheid toegang krijgen tot gelijkwaardige Zwitserse financieringsprogramma's.

2.2. Het gezamenlijk comité

Het bij artikel 16, lid 1, van de overeenkomst opgerichte gezamenlijk comité voor de deelname aan programma's van de Unie is verantwoordelijk voor het waarborgen van de goede werking en de doeltreffende uitvoering van de overeenkomst, met name:

– de uitvoering van het mechanisme voor de financiële bijdrage van Zwitserland aan de programma's en activiteiten van de Unie waaraan het deelneemt;

– de uitwisseling van informatie en de bestudering van eventuele vragen over de exploitatie van resultaten, met inbegrip van intellectuele-eigendomsrechten;

– het bespreken van beperkingen van de toegang tot onderzoeks- en innovatieprogramma's;

– het bespreken van de toekomstige beleidsoriëntaties met betrekking tot programma's of activiteiten van de Unie die onder de overeenkomst vallen;

– het bij besluit vaststellen van protocollen bij deze overeenkomst betreffende specifieke voorwaarden voor de deelname van Zwitserland aan programma's of activiteiten van de Unie;

[1] Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondstaat aan programma's van de Unie (PB L, 2025/2480, 16.12.2025).
ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2025/2480/oj

– het wijzigen van de artikelen 11 en 12 van de overeenkomst betreffende evaluaties en audits en administratieve onderzoeken uitgevoerd door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF);

– zorgen voor de correcte werking en de doeltreffende uitvoering van de overeenkomst wat betreft de deelname van Zwitserland, in samenwerking met het bij Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat inzake gezondheid (hierna de "gezondheidsovereenkomst" genoemd) opgerichte gezamenlijk comité.

De besluiten van het gezamenlijk comité worden bij consensus genomen.

Het gezamenlijk comité bestaat uit vertegenwoordigers van de EU en Zwitserland en wordt gezamenlijk voorgezeten door de EU en Zwitserland. Artikel 3 van het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting van een breed pakket overeenkomsten tussen de EU en Zwitserland, dat tijdens de Raad Algemene Zaken van 24 februari 2026 is besproken, bepaalt dat de EU wordt vertegenwoordigd door de Commissie en dat elke lidstaat één vertegenwoordiger mag afvaardigen als onderdeel van de delegatie van de Unie in vergaderingen van het gezamenlijk comité[2].

2.3. De beoogde handeling van het gezamenlijk comité

Tijdens zijn eerste vergadering moet het gezamenlijk comité een besluit vaststellen over het reglement van orde van het gezamenlijk comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de EU en Zwitserland over de deelname van Zwitserland aan programma's van de Unie.

Het beoogde besluit heeft tot doel de taken en verantwoordelijkheden van het gezamenlijk comité overeenkomstig artikel 3, lid 2, en artikel 16 van de overeenkomst nader te omschrijven.

Daartoe wordt in het beoogde reglement van orde uiteengezet hoe het gezamenlijk comité:

– zal zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de Unie en Zwitserland, met inbegrip van de aanwijzing van medevoorzitters, en een secretariaat bestaande uit vertegenwoordigers van beide partijen;

– zijn vergaderingen zal organiseren, zijn agenda vaststellen en de notulen van die vergaderingen zal opstellen;

– de besluiten die het comité zal nemen ter uitvoering van de overeenkomst, zal voorbereiden en archiveren;

– zal samenwerken met het bij de gezondheidsovereenkomst opgerichte gezamenlijk comité, zoals bepaald in artikel 16, lid 1, punt b), van de overeenkomst;

– gerubriceerde en gevoelige niet-gerubriceerde informatie zal behandelen, de bescherming van persoonsgegevens zal waarborgen en verzoeken om toegang tot documenten zal behandelen;

– werkgroepen of adviesorganen onder haar gezag kan oprichten en beheren.

Overeenkomstig artikel 16, lid 2, van de overeenkomst is het besluit van het gezamenlijk comité bindend voor de partijen. Het is onmiddellijk van toepassing.

[2] Zie https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10643-2025-INIT/nl/pdf.

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

Voorgesteld wordt in te stemmen met het voorgestelde besluit over het door de Unie in te nemen standpunt en het gezamenlijk comité derhalve in staat te stellen zijn reglement van orde vast te stellen.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Op grond van artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) worden besluiten vastgesteld tot bepaling van "*de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst*".

Het begrip "*handelingen met rechtsgevolgen*" omvat handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die "*beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt*"[3].

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

Het gezamenlijk comité is een lichaam dat is opgericht krachtens een overeenkomst, namelijk de overeenkomst tussen de EU en Zwitserland over de deelname van Zwitserland aan programma's van de Unie.

De door het gezamenlijk comité vast te stellen handeling is een handeling met rechtsgevolgen voor de werking van het gezamenlijk comité en zal bijgevolg rechtsgevolgen hebben voor de Unie in het kader van de overeenkomst, aangezien beide partijen zich daaraan zullen moeten houden.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

Aangezien het beoogde besluit tot doel heeft werkregelingen vast te stellen voor het beheer en de uitvoering van de overeenkomst, die deel uitmaakt van een breed pakket onderling samenhangende overeenkomsten, is de passende materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit van de Raad betreffende de ondertekening en de voorlopige toepassing van de overeenkomst, wat betreft aangelegenheden die onder het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vallen, artikel 217 VWEU.

5. BEKENDMAKING VAN DE BEOOGDE HANDELING

Het besluit van het gezamenlijk comité tot vaststelling van zijn reglement van orde, wordt na de vaststelling ervan bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

[3] Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61-64.

2026/0351 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot bepaling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen met betrekking tot de vaststelling van het reglement van orde van het gezamenlijk comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan programma's van de Unie

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 218, lid 9, in samenhang met artikel 217,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan programma's van de Unie (hierna "de overeenkomst" genoemd) is op 10 november 2025 ondertekend en is overeenkomstig de bij Besluit (EU) 2025/2478 van de Raad[4] verleende machtiging voorlopig van toepassing.

(2) Overeenkomstig artikel 16, lid 8, van de overeenkomst dient het gezamenlijk comité op zijn eerste vergadering zijn reglement van orde vast te stellen.

(3) Daarom is het passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie in het gezamenlijk comité moet worden ingenomen met betrekking tot de vaststelling van het reglement van orde van het gezamenlijk comité.

(4) Wanneer het gaat om aangelegenheden die onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie vallen (het "Euratom-Verdrag"), geldt er voor de vaststelling een afzonderlijke procedure,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in het gezamenlijk comité dat is opgericht bij de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan programma's van de Unie, wordt gebaseerd op het aan dit besluit gehechte ontwerpbesluit van het gezamenlijk comité.

---

[4] Besluit (EU) 2025/2478 van de Raad van 21 oktober 2025 betreffende de ondertekening, namens de Unie, en de voorlopige toepassing van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over de deelname van de Zwitserse Bondsstaat aan programma's van de Unie (PB L, 2025/2478, 16.12.2025).
ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2478/oj.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op [...].

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter